

Jon. Vaiva

UŽSIMIRŠO

"Aš taip jau skaitau ir anglišką spaudą". "Ir matau joje pranešimus kaip elgiasi barbarai naciai traukdamiesi iš užimtų vietų: Višus civilius, senelius ir vaikus, išvaro pirma besitraukiančios nacių kariuomenės, o nespėjusius ar atsisakiusius palikti savo gimtinę — sušaudė.

"Ar ir mūsų broliams lietuviams to velija kunigai "Draugo" redaktoriai?"

Vadinas, broliai katalikai nenorėkite, kad naciai pasitrauktų iš Lietuvos. Jie gi besitraukdami sušaudys jūsų senelius tėvus ir jūsų giminaičius.

Na, ir šį geriausios propagandos kšėnį paskelbė ne kas kitas, kaip tik "Vilnis", (10, 1, 1941 — No. 231) kuri, matomai, pamiršo, kad šandie vokiečiai kariauja prieš rusus. Gerai dar, kad rašytojas pasisakė skaitęs anglišką spaudą — kitaip būtų galima manyti, kad "Vilnis" ėmė ir susidumoję už nacių kovoti.

NEITIKINSI

Ot pasakoja senieji mūsų tėvai, kad kadaise buvęs toks "neviernas Tamošius". Tu jam sakyk, kad tai joda — jis pasižiūrės, pakraipys galvą ir visticiek savo — balta.

Štai "Vilnyje" kažkokios parapijos "Parapijonas", kaip tas Tamošius — niekuo netiki ir tiek. Jis pirma nenorėjo tikėti, kad yra išgabtųjų Rusijos gilumon lietuvių, o dabar jis nieku būdu netiki, kad gautais Rusijos pagalbos prašymas. Ir jis yra "tikras, kad, nei "Draugo" redaktoriaus, nei kas kitas Amerikoje tokio atsišaukimo "iš Sibiro" nėra gavęs".

Na, ir ką tu jam padarysi. Kad nors tikrą pavarde būtų pasirašęs, gali dar galima būtų jam parodyti telegramą, o dabar...

IŽEIDIMAS

Kad mūsų komunistai mėgsta ir moka viešai pasikolioti, mes jau senai žinome. Pagaliau, tai niekam nepaslaptis. Tačiau betruko, kad jie savo pasikolijimus bandytų garbingais vardais ir asmenimis pridengti.

Savo įžanginiam "Vilnis" rašo: "Jie mušasi su žmonijos nevydona, su gyvatemis, kaip juos apibūdino prezidentas Rooseveltas".

Kad nacių legionai yra žmonijos pabaisa, kad gal juos kartais ir gyvatemis pavadinti, mes nesiginčysim. Bet ponai "Vilnis" redaktoriai gerai žino, ką lietuvių kalboje reiškia pasikolijimas "rupūžėmis, gyvatemis ir pan." ir tie patys ponai gerai žino, kad Amerikoje šie žodžiai tokios prasmės neturi ir todėl pirmieji Jungtinių Valstybių

Naciai Kovoja su Serbijos Partizanais

Naciai įspėja Norvegiją prisidėti prie Vokietijos

LONDONAS, spalio 5 d. — Nežiūrint vokiečių grietų bausmių okupuotoje Europoje visoj pilnumoj tebevyksta riaušės ir sukilimai.

Londono radio paskelbė, jog Serbijoje ir Bosnijoje plataus masto sukilimai ir iki šiol serbų partizanai vis dar viršija vokiečius. Vokiečių kariuomenė neįstengia ti serbų numalšinti.

Pranešimai iš Maskvos sako, jog serbų partizanai naikinę keletą italų ir vokiečių garnizonų.

Sie sukilimai pasiekę tokio masto, kad net ištisa šarvuotoji vokiečių divizija pasiūsta buvusio Jugoslavijos kovoms su sukilėliais.

Ultimatumas norvegams

Vokietijos komisarai Norvegijai įspėjo norvegus prisidėti prie "naujosios santvarkos" ir paskelbti Vokietijos priešus Norvegijos priešais arba kitaip Norvegija busianti incoporuota į Vokietiją.

Terboven pareiškė, g jo Vokietija pasiuntusi Norvegijon 55,000 tonų grūdų, kad palengvintų maistų trūkumą Norvegijoje.

Bet, jis pareiškė, Vokietija neįsileisianti pareigos maišinti Norvegiją, jei Norvegija nemananti kooperuoti su Vokietija.

Prancūzijoje sušaudė 117

Pranešimai iš Vichy sako, jog iki šiol vokiečiai sušaudė jau 117 prancūzų.

Tačiau viešai sušaudytas asmuo Prancūzijoje tik vakar, kai vokiečiai sušaudė Rene Darreau už "slėpimą ginklų ir skleidimą antinaciškų pamfletų.

Čekoslovakijos sušaudytųjų skaičius jau pasiekė 165 asmenis.

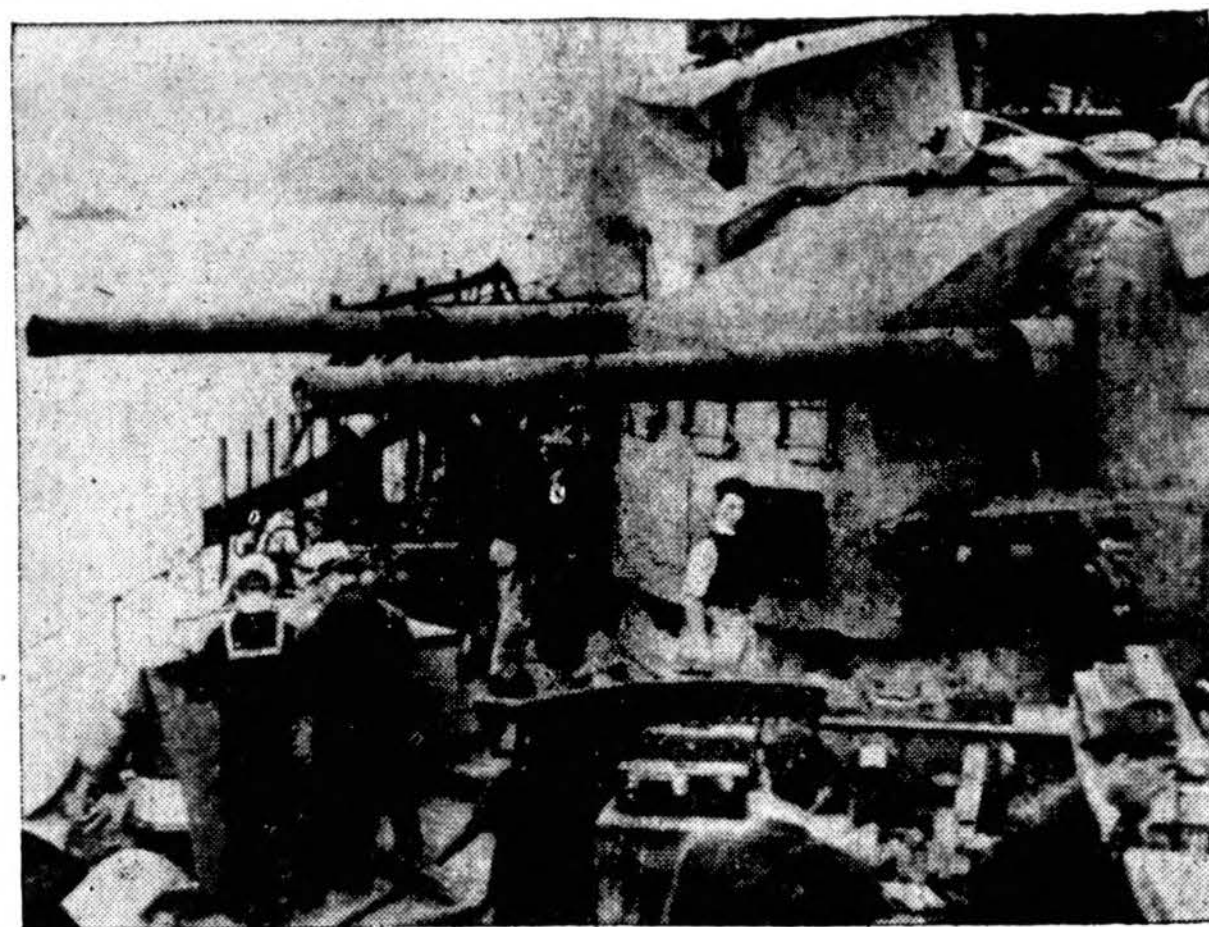
Bombardavo nacių užimtus uostus

LONDONAS, spalio 5 d. — Aviacijos ministerija praneša apie anglų aviacijos atakas vokiečių okupuotoje teritorijoje nuo Danijos iki šiaurinės Prancūzijos.

Šalia nuolat bombarduojamų uostų Rotterdamo, Antverpeno, Dunkirko ir Bresto, anglų bombonešiai apmetė bombomis vokiečių aerodromus Aalborgo, Danijoje ir bombardavo vieną miestą šiaurinėj Prancūzijoje.

Prezidentui paprastus gspadoriškus pasikolijimus yra daugiau negu negarbin ga. Tai labai neskanus įžeidimas...

Taisomas anglų laivas

Darbininkai ant britų kruizerio "Dido". Laivas buvo sužalota gelbėjant anglų kariuomenę iš Kretos. Dabar jis taisomas Amerikoje, Brooklyno laivyno dirbtuvėse.

Išgelbėta apsuptoji Rusijos armija, skelbia Maskva

Kovose žuvę 18,000 suomių

MASKVA, spalio 5 d. — Rusijos laivyno laikraštis, Raudonasis Laivynas praneša apie vykusį rusų kariuomenės pasitraukimą laivais Ladogos ežeru. Šį rusų kariuomenė būvusi suomių apsupta ir tik po 45 dienų kovų jai pavykė prasimušti pro suomių eiles ir pasitraukti Ladogos ežeru.

Slavai suėmė nacių

NEW YORKAS, spalio 5 d. — Anglijos radio paskelbė jog Jugoslavijos partizanai suėmė 650 vokiečių kareivių, kurių tarpe bent 40 kareivinių, ir pareiškė juos sušaudysią, jei vokiečiai ir toliau šaudysią jugoslavų įkaitus.

Rusų dideli pasiruošimai Ukrainoje

BERLYNAS, spalio 5 d. — Vokiečiai praneša, jog jų žvalgybos lakūnai pastebėję paskutiniąsias rusų pastangas suorganizuoti kariuomenę Ukrainos gynybai.

Sąryšų su tais pranešimais įtakingi sluoksniai spėja, jog rusai rengiasi praves ti paskutiniuosius bandymus sulaikyti vokiečius pietiniam fronte.

Vokietijos karo vadovybė praneša, apie plataus pobūdžio karo veiksmus rytų fronte, bet nepažymi kur jie vyksta.

Pietiniam fronte rusai bandę praves ti didelę kontrataką, kuri tačiau jiems nepavykusi ir sunaikinta apie 300 rusų tankų.

Dalinai debesuota ir vėsiu.

Saulė teka 6:50 val., saulė leidžias 6:27 val.

Mirė muzikas Juozas Kudirka

PITTSTON, Pa. — A. a. Muzikas Juozas Kudirka, šv. Kazimiero parapijos, Pittston, Pa., vargoninkas atsiskyrė su šiuo pasauliu spalio 4 d., 8 val. vakare po sunkios galvos operacijos Jefferson ligoninėje Philadelphia Pa. Sulaukęs 55 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje. Griškabudy. Amerikoje išgyveno 30 metų, paliko liudinčius, moterį Marijoną, dukterį Birutą, sūnų Juozą ir broį Justą.

Muz. Juozas Kudirka buvo vienas iš žymiausių vargoninkų Amerikoje ir stambus asmuo varg. Sąjungoj: 1935-1938 m. ėjo pirmininko pareigas, buvo meno Tarybos garbės narys.

Tayloro pranešimas

NEW YORKAS, spalio 5 d. — Vakar New Yorkan transatlantinių orlaiviu grįžo iš Londono Prezidento Roosevelto asmenis pasiuntinys Vatikaniui Myron C. Taylor kuris pareiškė tuojai vyksiąs pranešti apie savo kelionę Prezidentui ir Valstybės sekretoriui. Jo informacijos esančios didelės svarbos ir jas jis gavęs pasitarimuose su žymesniaisiais Europos žmonėmis.

Lozovskis apie religijos laisvę

MASKVA, spalio 5 d. — Sovietų Rusijos užsienio vicemisaras Lozovskis spaudos atstovams pareiškė, jog Rusijos dabartinė vyriausybė laikanti religiją privačiu žmonių reikalu ir nematanti reikalo j tai kištis.

Šį pareiškimą Lozovskis padarė sąryšį su paskutiniuoju Prezidento Roosevelto pareiškimu apie religijos

VIDURINĖS MOKYKLOS LIETUVOJE ATIDARYTOS PEREITĄ MĖNESĮ

Atidaryta ir aukštesniųjų mokyklų žemesnieji kursai. Paleckis išvežtas Maskvon prieš sukilimą

STOCKHOLMAS, spalio 5 d. — Oficialiai paskelbta, kad pradžios ir vidurinės mokyklos (gimnazijos) pradeda veikti rugsėjo 15 d. Kai dėl Universitetų ir kitų Aukštųjų Mokyklų, tai esą leista veikti aukštes-

niems kursams, bei pirmojo ir antrojo kurso. Tuo klausimu su Vokietijos generaliniu komisaru Lietuvoje dar esančios vedamos derybos.

Veiks šios aukštosios mokyklos: Uniersitetai Vilniuje ir Kaune. Zemės ūkio Akademija Dotnovoje, Veterinarijos Akademija, o taip pat Miškininkystės Mokykla Vilniuje, kuri pradeda mokslo metus spalio 1 d. dėl Prekybos ir Pedagogikos Institutų tiesioginiai žinių neturime, bet galima prielsti, kad ir šios specialinės mokyklos galės veikti. Kauno ir Vilniaus muzikos konservatorijos tikrai veikia.

Kaipo priežastys, dėl kurių neleidžiama veikti žemesniems kursams, vokiečių komisiariate esą nurodė, iš jų stoka ir ta aplinkybė, kad karo metu universitetai beveik niekur neveikia.

Paleckis miręs bepročių ligoninėje

STOCKHOLMAS, spalio 5 d. — Švedų laikraštis "Stocholms Tidnigen" taip pat paskelbė žinią apie J. Paleckio mirtį Maskvos psichiatrinėje ligoninėje. Maskvon jis buvęs pasiūstas prieš pat lietuvių sukilimą.

Atstatysią sugriautą Tauragės miestą

KARALIAUČIUS, spalio 5 d. — Tauragėje, kuri per karo veiksmus smarkiai nukentėjo, dirba keli matininkai, kurie ruošia planus miestui atstatyti.

Per įvykusį Vilniaus apskrities viršaičių pasitarimą buvę plačiai kalbama apie mokykloms patalpų parūpinimą. Viršaičiai pasižadėję patalpas surasti. Be to, buvę nutarta, kad techninė pagalba sugriautoms ar sudegintoms sodyboms atstatyti busianti teikiama nemokamai.

Vilniuje registruoja atbėgusius lenkus

STOCKHOLMAS, spalio 5 d. — Vilniuje registruojami lenkų karo atbėgėliai, kurie ten atsirado prasidėjus vokiečių-lenkų karui. Kalbama, kad jie būsią išgabtini Lenkijos generalinę gubernatūrą.

Popiežius galis išsikelti iš Romos

LONDONAS, spalio 5 d. — Londono laikraštis Sunday Express šiandie praneša, jog Popiežius Pijus XII galis išsikelti iš Vatikano miesto kur nors kitur Italijon, kad tuo būdu pašalintų nemalonumus susidarancius dėl jo buvimo Romoje.

Sakoma, jog apie tai net buvę pranešta Prezidento Rooseveltto atstovui Myron C. Taylor, kuris vėliau apie tai pranešė Anglijos ministriui pirmininkui Churchill ir dėl to Churchillas pareiškė, kad Roma gali būti netrukus bombarduojama.

Aktyvistai neprisi-dėjo prie nacių

STOCKHOLMAS, spalio 5 d. — Gaunama žinių, kurios liečia Lietuvos Aktyvistų Frontą bei naujai įsteigtą Lietuvos nacionalistų partiją. Pagal šias žinias išsina, kad Aktyvistų Frontas vis dėlto nėra susiliejęs su nacionalistų partija.

Vokietijos generalinis komisarai Lietuvoje pavedę Aktyvistų Fronto vadovybei suorganizuoti pasienio apsaugos batalionus. Tas pavedimas esąs iššauktas tos aplinkybės, kad ypač iš kaimyninės Baltgudijos į Lietuvą veržiasi tūkstančiai gudų. Mat, Lietuvoje pragyvenimo sąlygos esančios žymiai geresnės nekaip Gudijoje. Be to, Lietuvoje mažiau sunaikintų miestų bei sodybų.

BERLYNAS. — Rusai sten gėsi visomis pajėgomis pralaužti prie Leningrado vokiečių linijas, bet būvę atmušti atgal ir jiems padaryta dideli nuostoliai.

laisvę Rusijoje. Lozovskis prisiminė apie sovietų konstitucijos garantijas religijos laisvės, bet nieko nepasisakė apie vykusių persekiojimus tikinčiųjų prieš karą.

Amerikos lietuvių gyvenimas ir veikimas

LIETUVIS SVETIMTAUČIŲ TARPE

Nesenai anglų kalba išėjo knyga: THE BOOK OF MODERN POETRY 1941. Gražioje viršeliuose 930 puslapių. Kaina \$4. Redagavo Mrs. Margaret Nelson, išleido — Avon House Publishers, New York, N. Y. Kitaip tariant, antologija, gražiausių eilių rinkinys. Buvo redakcijai atsiųsta virš dvylikos tūkstančių Amerikos poetų, kurių, išrinkta tik geriausi, bendrai 889 eilėraščiai. Jų tarpe yra vykusiai parašyti du eilėraščiai garbingo mūsų lietuvių, Kazio Vidikauskos (philadelphiečio): "God Save Our Land" ir "God Our Leader-King."

Kiekvienam autoriui paskirta vienas puslapis ir patalpinta du eilėraščiai. Autorių biografijos pavesta 41 ps., ten telpa ir apie mūsų rašytoją. Linksma ir maolinu matyti ir skaičiuoti lietuvių raštus tokiame gražiam leidinyje, kur rinktiniausių asmenų darbai dedami. Garbė už tai Kazii Vidikauskui.

Šia proga tenka kiek pasakyti apie minėtų eilių autorių. Kazys Vidikauskas yra senas plunksnos veikėjas, apdovanotas Gedimino Ordenu už veikimą ir gražiai Philadelphiaje ta proga buvo pagerbtas. Jis rašo daugelyje laikraščių septyniomis kalbomis: lietuviškai, angliškai, lenkiškai, ukrainiškai, slaviškai, rusiškai ir esperanto. Jo eilėraščių apie Lietuvą yra spausdintų ir japonų spaudoje, mačiau jo rinkinį. Tuose laikraščiuose telpa jo raštai šale bėgamųjų reikalų ir poezinių, grynai patriotinėmis temomis ir papuošia net atvaizdais. Teko matyti atvaizdus svetimtaučių spaudoje su jais pavestomis eilėmis sekančių mūsų veikėjų prez. A. Smetonos, Tubelienės, prof. M. Biržiškos, gen. Raštikio, gen. kons. Budrio, vysk. Bučio, vysk. Matulionio, Ad. Jakšto, Vytauto ir daugelio kitų. Dėl jo gabumų rašlavioje svetimtaučių yra vertimas ir jo raštai su malonumu priimami ir laukiami. Tą pasako ir virš mūsų

nėtoje knygoje įdėję eilėraščiai išrinkti ir virš 12,000 autorių. Svetimtaučiai žino jo vertę. O mes? Mes ir gi galime prie to prisidėti, drauge su tuo, savo minkutį knygų skaičių padidinti. Būtent: išleisti jo eilių rinkinį viename leidinyje surinktus visus, septyniuose kalbose, originaliai rašytus ir jau spausdintus eilėraščius. Tikrai būtų įdomus ir savotiškas veiklas, parodantis Amerikos lietuvių plunksna veikimo nors ir kukliai veikiančio asmens. Dalykas lengvai įvykdomas turint mintį tuos visus asmenis, kiek jis yra aprašęs spaudoje pavidale korespondencijų ir dedikuotomis, visokių progų dėka, eilėmis. Jų tikrai būtų virš šimto, o gal, ir daugiau. Toks veiklas būtų įdomus ir Lietuvoje gyvenantiems. Pravartu tuo reikalu philadelphiečiams sudaryti komitetą, spaudoje plačiau išsireikšti, pasėkos būtų geros. Galima tai daryti pavydave prenumeratos, kreipdamasis į tuos asmenis, kurie jo raštouse buvo apibudinti ir padaryti philadelphiečiams bendrą, tam reikalui, didelį parengimą. Tas suteiktų Philadelphiajos kolonijai daug garbės, nes Kazys Vidikauskas per keletą metų pla-

KAZYS VIDIKAUSKAS,

DLK Gedimino Vyčių kavalierius, ilgametis bendradarbis lietuvių ir kitatautiškų laikraščių, sugebėjęs savo vardą įamžinti net ir anglo-amerikoniškoje literatūroje, kadangi ir jo eilėraščiai yra tilpę didelėje 930 puslapių antologijoje: "The Book of Modern Poetry 1941." Tame gi vaizde matome ir jo žmoną Marijoną iš Puodžiūnų ir jų sūnų M. Kazį.

čiai aprašinėja tos kolonijos darbuotę suteikdamas jos veiklai garbę. Dabar jau jis yra senas, gero skaičiaus metelių prisilėgęs, ne labai stiprus, jis negali tokio veikalo išleisti savo lėšomis. Kitas jo draugas žurnalistas gyvena Philadelphiajos kolonijoje Kazys Dryža, jis savo gabia plunksna gali daug tame reikale pagelbėti. Šio rašto autorius, kaip

tik būtų pradėtas darbas, leidinio išlaidų padengimui kuo skubiausiai prisidėtų. Pagerbkime tuo būdu savo tautos kuklų spaudos darbuotoją! Taip besielgdami paraginsime jaunosios, suteiksime jiems norą, panašiai kaip K. Vidikauskas, dorbutis.

J. Žilevičius, L. M.

Gražios vestuvės

Philadelphia, Pa. — Rugšėjo 28 d., Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje surišti Moterystės Sakramentu Stanislovas Kryžanauskas su Brone Latvyte. Šliūbą davė kun. I. Valančiūnas prieš pat sumą, o per sumą suteikė palaiminimą.

Nors abu jaunuoliai čia gimę ir augę, bet kalba gerai lietuviškai ir šliūbo klausimai ir atsakymai atlikti lietuviškai. Tam įvykiui bažnyčia buvo gražiai išpuošta. Žmonių buvo pilna bažnyčia.

Pamergės buvo: Elena Normantaitė, Ona Žideliūtė, Kostancija Kuliūtė, Josephine Žideliūtė ir Ona Stephen. Pabroliais buvo: P. Kryžanauskas, P. Balčiūnas, E. Zigler, A. Dilionis ir J. Lokevičia.

Vestuvių puota įvyko Šv. Kazimiero parap. didžioje svetainėje. Dalyvavo virš 300 asmenų, daugiausia iš Point Breeze kolonijos, visi geri lietuviai ir katalikai. Prie skanių vaišių ir geros muzikos svečiai linksminosi iki vėlumos, linkėdami jaunai lietuviškai porai laimingo ir gražaus katalikiško gyvenimo. Jaunavedžiai apsigyvens pas jaunosios tėvus M. Latvius, 2845 Winton St. F. P.

Ko išmoksi — ant pečių nenešiosi. — Patarlė.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvhill 0617
Office tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Val.: 2-4 ir 7-9 vak.

Ketvirtad. ir Nedėliomis susitarus.
2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOL'IS

PHYSICIAN AND SURGEON

4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.

Office tel. YARds 4787
Namų tel. PROspect 1930

Tel. YARds 5921.
Res.: KENwood 5107

DR. A. J. BERTASH

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

Tel. CANal 6123

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West Cermak Rd.

Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v.
REZIDENCIJA:

6631 S. California Ave.

Telefonas REPUBLIC 7888

Ofiso tel.: VIRginia 0036

Rezidencijos tel.: BEVerly 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue

Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M.,

Seštadieniais nuo 1 iki 4 v. popiet,

Trečiadieniais pagal sutartį.

Tel. CANal 0257

Res. tel.: PROspect 665

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted Street

Residencija: 6600 So. Artesian Ave.

VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popie

6 iki 9 val. vakare.

WHOLESALE FURNITURE BROKER

DINING ROOM SETS — PARLOR SETS — BEDROOM SETS
BUGS — RADIOS — REFRIGERATORS — WASHERS — MANGLES — STOVES
All Nationally Advertised Items.

ALEX ALESAUSKAS & SONS

FACTORY REPRESENTATIVE

6343 So. Western Avenue

Telefonas REPUBLIC 6051

Sodaliečių metinis seimas

Sodaliečių metinis kongresas įvyks sekmadienį, spalio 19, Šv. Roko lietuvių parapijos svetainėje, Montello, Mass.

Visų Naujos Anglijos lietuvių parapijų sodalietės rengiasi į šį svarbų kongresą.

Iškilmingos šv. Mišios įvyks Šv. Roko lietuvių parapijos bažnyčioje, Ames St., Montello, Mass., 10 val. ryto. Visos sodalietės susirinks parapijos svetainėn iš ten "in corpore" atmaršuos į bažnyčią.

DR. SELMA SODEIKA,

O. D.

AKIS ISTIRINEJA

AKINIUS PRITAIKINA

Ofise randasi kiti pataisymo metodų įrengimai akims, kurioms akinių pagalba neužtenka.

VALANDOS:

Nuo 10 iki 5 val. kas dieną.
Antradienio ir ketvirtadienio vakarais.

137 No. Marion Street

Oak Park, Illinois

(Prie kampo Lake St.)

Telephone: — EUCLID 906.

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIŪNAS

DANTISTAS

1446 So. 49th Court, Cicero

Antradieniais, Ketvirtadieniais

ir Penktadieniais

Valandos: 10-12 ryto, 2-6, 7-9 P. M.

3147 S. Halsted St., Chicago

Pirmadieniais, Trečiadieniais

ir Seštadieniais

Valandos: 3 — 8 popiet.

Telefonas: CICEro 4276

DR. F. C. WINSKUNAS

PHYSICIAN AND SURGEON

2158 West Cermak Road

Ofiso tel. CANal 1248

Ofiso Val.: 2-4 ir 7-9

Trečiadieniais pagal sutartį.

Res. Tel.: HEMlock 5150

Tel. YARds 2246

DR. C. VEZELIS

DANTISTAS

4645 So. Ashland Avenue

arti 47th Street

val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.

Serėdij pagal sutartį.

Telefonas: HEMlock 5649

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6757 So. Western Ave.

Ofiso valandos:

Popiet — nuo 1 iki 3 Vak. 7 iki 8

Nedėliomis pagal sutartį

Telefonas CANal 4796

DR. PETER J. BARTKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1913 So. Halsted St.

Ofisas virš Boehm's Drug store

OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9

ir pagal sutartį.

Res. telefonas SEEley 0434.

Tel. Cicero 1484

DR. S. R. PALUTSIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Kamp. 15tos gat. ir 49th Ct.

OFISO VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 popiet ir 7 iki 9 vak.

ir pagal sutartį.

Res. 1625 So. 50th Avenue

Tel. Cicero 1484

DR. A. JENKINS

(Lietuviai)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2500 West 63rd Street

OFISO VALANDOS:

Nuo 1-4 ir nuo 7-9 vakare

Taipgi pagal sutartį.

Ofiso telefonas PROspect 6787

Namų telefonas VIRginia 1483

Per šv. Mišias sodalietės giedos "Missa de Angelis."

Po šv. Mišių svetainėje užkandžiai.

Vėliau bus paskelbta dienotvarkė.

Smulkūs "Drauge" skelbi mai nedaug kainuoja, bet rezultatai esti geri. Bile ko kiu reikalu pasiskelbk "Draugo" "Classified" skyriuje.

SKAITYKITE "DRAUGĄ"

WHITNEY E. TARUTIS

ADVOKATAS

CENTHINIS OFISAS:

3133 SO. HALSTED ST.

(Lietuvių Auditorijoje)

VALANDOS: Nuo 1-mos iki 8-tos

val. vak.

Tel. CALumet 6877

134 NO. LA SALLE ST.,

Room 2014 Tel. State 7572

REZIDENCIJA: —

3149 SO. HALSTED ST.

Tel.: Victory 2679

Tel. PROspect 3525

V. W. RUTKAUSKAS

ADVOKATAS

6158 So. Talman Ave.

Chicago, Ill.

TELEFONAI:

Office: HEMlock 5524

EMERGENCY: call MIDway 0001

Res.: HEMlock 1643

DR. ALBERT J. VALIBUS

PHYSICIAN AND SURGEON

OFISO VALANDOS:

Nuo 1 iki 3 ir nuo 6 iki 8 val. vak.

2408 West 63rd Street

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS
AKIŲ GYDYTOJAS
SPECIALISTAS

Suvis 20 metų praktikuojantis akių

taisyse ir gydyme

GERAI PRITAIKINTI AKINIAI

patalays kreivas akis, trumparegystę

ir toliaregystę;

palengvina akių įtempimą, prailina

galvos skaudėjimą, svaigimą ir akių

karštį.

MODERNISKIAUSI, TOBULIAUSI

EGZAMINAVIMO BŪDAI

Specialūs atyda atkrepiama į vaikų

akis.

Akiniai pritaikomi tiksliai kada reikia

VALANDOS:

10-tos iki 8-tos valandos kasdien.

Sekmadieniais pagal sutartį.

4712 So. Ashland Ave.

Tel. YARds 1373

Būkite Malonūs SAVO AKIMS

Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jas, leidami iškamtuoti jas moderniausia metodu, kuris regėjimo mokesį gali sutelkti.

33 METAI PATYRIMO

pririnkime akinių, kurie padalina

visų akių įtempimą.

Dr. John J. Smetana

Dr. J. J. Smetana, Jr.

OPTOMETRISTAI

1801 So. Ashland Avenue

Kampus 18-tos

Telefonas CANal 0523 — Chicago

OFISO VALANDOS:

Kasdien 9:00 a. m. iki 8:30 p. m.

Treč. ir Sešt.: 9:00 a. m. iki

7:00 p. m.

JOS. F. BUDRIK

Furniture House

3409 S. Halsted St.

Didelis pasirinkimas laikrodžių

Akiniai teisingai pritenkami

per patyrusį lietuvių daktarą.

Dėl sąžiningo radijo pataisymo

pašaukite Yards 3088.

Budriko Radijo Programai:

WCFL 1000 K. Sekmadieniais 6:30

val. vakare

WHFC 1450 K. Ketvirtadieniais

MOTINA

AUKLĖTOJA

ARTIMO MEILĖ

(Tęsinys)

„Visų pirštai į save riesti,“ — sako patarlė. Stipriausias artimo meilės priešas yra įgimtoji kiekvienam žmogui savimeilė, kuri net kūdykyje jau pasirodo. Vos tepradėjęs valdyti rankes, jau jis tiesia jas, grob damas nuo kitų kokių blizgų; vos tešvepliodamas, jau rėkia: man, man! duok! duok! Tos piktžolės nesiliaukite niekuomet naikinusių. Neleiskite vaiko ardyti žaidimą dėl to, kad jam tai netinka, manyti, kad jis pats viską žina geriausiai. Žiūrėkite, kad jis nesigirtų tėvų turtu ar aukštesne tarnyba, kad apsidaręs naujais rubais, neniekinėtų menkai apsivilkusių draugų. Neleiskite valgant rinktis didžiausią gabalėlį, nei pirmam grobstyti valgi, nežiūrint, ar kiti jau pasiėmė ir ar visiems užteks. Pratinkite visur ir visuomet pirmiau mąstyti apie kitus: gal kas ko reikalauja, gal ko atnešti, ką paduoti, kur nubėgti. Reikalaukite ir raginkite, kad jis retkarčiais išsivadėtų kokios pramogėlės dėl kieno meilės; pav. kad neitų žaisti ar nevažiuotų kur, o geriau pa būtų prie sergančio tėvo, ar kito namiškio, kad ligoniui nebūtų tiek nuobodu. Už tokią pasiūlymą pagirkite ir pamylėkite, kad jis pajustų džiaugsmą savo širdyje. Tas džiaugsmas ragins jį ir daugiau taip daryti. Siuntinėkite vaiką lankyti sergančio draugo, duodamos jam nunešti ligoniui kokią dovanėlę. Raginkite, kad jis pats sugalvotų, kuriuo

būdu jis gali padaryti džiaugsmo namiškiams ir pažįstamiems. Susipykus jam su kuo, liepkite kuogreičiausiai sutaikinti; už gavus ką, atsiprašyti. Paašikinkite, kad pats Viešpats to reikalauja sakydamas: „Tegu nenusileidžia saulė ant jūsų supykimo.“ Vadinas, nereikia pykti ilgai, bet tą pačią dieną, saulei dar nenusileidus, susitaikinti. Meiliai paraginkite vaiką pasimelsti ir už tą, su kuo jis buvo susipykęs, kad tas atleidimas ir susitaikinimas būtų visiškai ir jo širdyje nepalikytų apmaudo nė menkiausio krislelio. Neleiskite vaiko išjuokti kitus, ypač senius, luošus, visokius vargšus. Jei vaikas tai padarė, liepkite atsiprašyti. Nepraleiskite nepabarūsios nė vieno keikiamojo žodžio.

Stengkitės, kad vaikas ne būtų susiraukęs, suniūręs, apsisiblausęs, tartum, niekuomet nieku nepatenkiatas. Pratinkite visados būti meiliam, lyg saulė. Jei žmogus kiauras dienas vaikščioja paniūręs ir susiraukęs, lyg juodas debesys, sunku yra visiems su juo gyventi. Daug lengviau pakeliami gyvenimo vargai ir nelaimės, jei visi šeimos nariai yra kits kitam malonūs, moka tarti meilų žodelį, palinksminti kits kitą, padrausinti. Pažadinkite vaikelį būti tokiu saulės spindulėliu, sklandžiau rūką nuo visų kaktų.

(Bus daugiau)

Tas daiktas nėra sunkus, kurį su noru dirba žmogus. Pasislėpti bus gana laiko ir kape. — Philaetas.

Mūsų

Moterys

SILKĖS

(Tęsinys)

Kušlius grįžta atgal pirkion, stato ant tos pačios vietos savo prietaisus ir krauna iš kibiro silkes.

— Nu, neš kiaušinių ir imk sau silkes, — šaukia jį, sukrovęs jas ant suolo. Gerdvilienė, prigludus verpstį į sieną, nusiėmė nuo lentynos bubenėlį silkėms sudėti.

— Kokių dabar tu man čia duoti silkų, Ar tu mane kvailą matai, kad aš tokias imtau! — pyksta Gerdvilienė, vartydama iš dėtos ant suolo silkes jai parinko dabar Kušlius, kurios mažesnės.

— Kokių tau reikia silkų? — rėkia Kušlius: — pačios geriausios silkės, kad aš taip gyvas būčiau.

— Imk, imk sau šitas, man tokių nereikia, — kemsą jam rankosna atgal silkes: — žiūrėk tik jo! parinko kur blogiausias.

— Už dešimtį kiaušinių nori gerų silkų, — bamba Kušlius ir permaino dvi silki geresnėmis. — Nu, še geresnės. Imk silkes ir neš kiaušinius.

Gerdvilienė atsisėdo po kuodeliu ir žiūrėti nežiūri į silkes.

— Nereikia man tokių. Neduodi gerų, laikyk sau visas.

Žydas vėl rankioja kibire silkes. Parankiojęs, pauostęs, dar dvi pamainė.

— Ar imsi, moterėl? Man nėra kada, kam laiką gaišini? — net supykęs rėkia

žydas. — Nu, imk, kokias man vištos parduoti? a? Vištos, gaidžio?

— Nėra. Kas dabar tau vištas parduos.

— Mano žmona serga, jai vištos reikia ir vištos nėra, — pasiskundė Kušlius ir, pasiėmęs savo visą mantą, nuėjo į duris. Dūsauja senis, sunku jam jį tasyti: jis vas kojas kelio, o čia braidžiok tokioje palaidoje, tokioj slidumoj, iki klupščio šlapias, purvinas. O ten namie jo senė viena, ligota, be pagalbos.

— Ui, kad mano nedraugams būtų taip lengva gyventi, kaip man lengva, — dūsauja eidamas Kušlius.

Kai tik jis išėjo per slenkstį, piemuo ir Marcelė vėl nusikvatojo pilna gerkle.

(Bus daugiau)

Būk sau draugas, tuomet ir kiti bus tau draugai.

PRAŠOME ! MŪSŲ VIRTUVĘ

Tušinta Vištiena su Kukuliais

Paimti vištą tinkamą tušinimui. Gerai nuvalyti ir supiaustyti į porcijas; įdėti į puodą ir pridėti tiek vandens, kad būtų tik dalinai apsemta. Supiaustyti vieną svogūną ir įdėti. Dar pridėti pipirų ir druskos, sulyg skonio, ir tušinti kol suminkštės, maždaug apie pustrėčios valandos.

Sumaišyti 1 puodelį išsijotų miltų, 2 šaukštus druskos ir vieną šaknelę petruškų smulkiai sukapotų. Taip sumaišytą teslą dideliais šaukštais dėti į verdantį vištienos bulioną ir verinti apie dvidešimt minučių. Svarbu, kad kukuliams verdant puodas nei sykiu nebūtų atidengtas.

— Dūodant į stalą, mėsa galima sudėti į pusdubeno vidury, o aplink apdėti kukulius. Dar galima pagražinti petruškų šaknelėmis.

Kepti Špinakai

2 svarai špinakų, 2 šaukštai miltų, 5 šaukštai ištirpytų riebalų, 1 puodelis pieno, pusė šaukšto druskos, truputis pipirų, 4 šaukštai tarkuoto surio, ir vienas puodelis smulkių duonos trupinių.

Smulkiai sukapoti gerai nuplautus špinakus. Dėti sluogsniais į kepamąjį indą špinakus ir miltus. Sumaišyti riebalus, pieną, druską ir pipirus ir užpilti ant špinakų. Sumaišius tarkuotą surį su duonos trupiniais, apibarstyti ant viršaus ir kepti vidutinio karščio pečiuje apie valandą.

Gimtinę prisinus

Tylią naktį vasarėlės, Kada vėjas vos kvėpavo, Kada pievoj visos gėlės, Galvelės nuelido savo.

Aš svajodams prie berželio, Akimis žvelgiau mėlynėn Ir nuaudęs svajų tinklą, Mintimis skridau gimtinėn.

Su padangiu debesėliais, Su gaiviuoju vėjeliu, Skrido mano svajonėlės, Paslaptinguoju keliu.

Ašarėlės skruostą vilgė, Liudėsys širdužę spaudė, Bet svajonės raudą tildė Ir vilties siulelį audė.

S. B.

DRAUGO

Sidabrinio

Jubiliejaus

BANKIETAS

KURIAME DALYVAUJA

Jo Ekscelencija

ARKIVYS. SAMUĖLIS A. STRITCH, D. D.

— I V Y K S T A —

Kristaus Karaliaus Šventėje

Sekmadienį, Spalių (October) 26-tą d., 1941

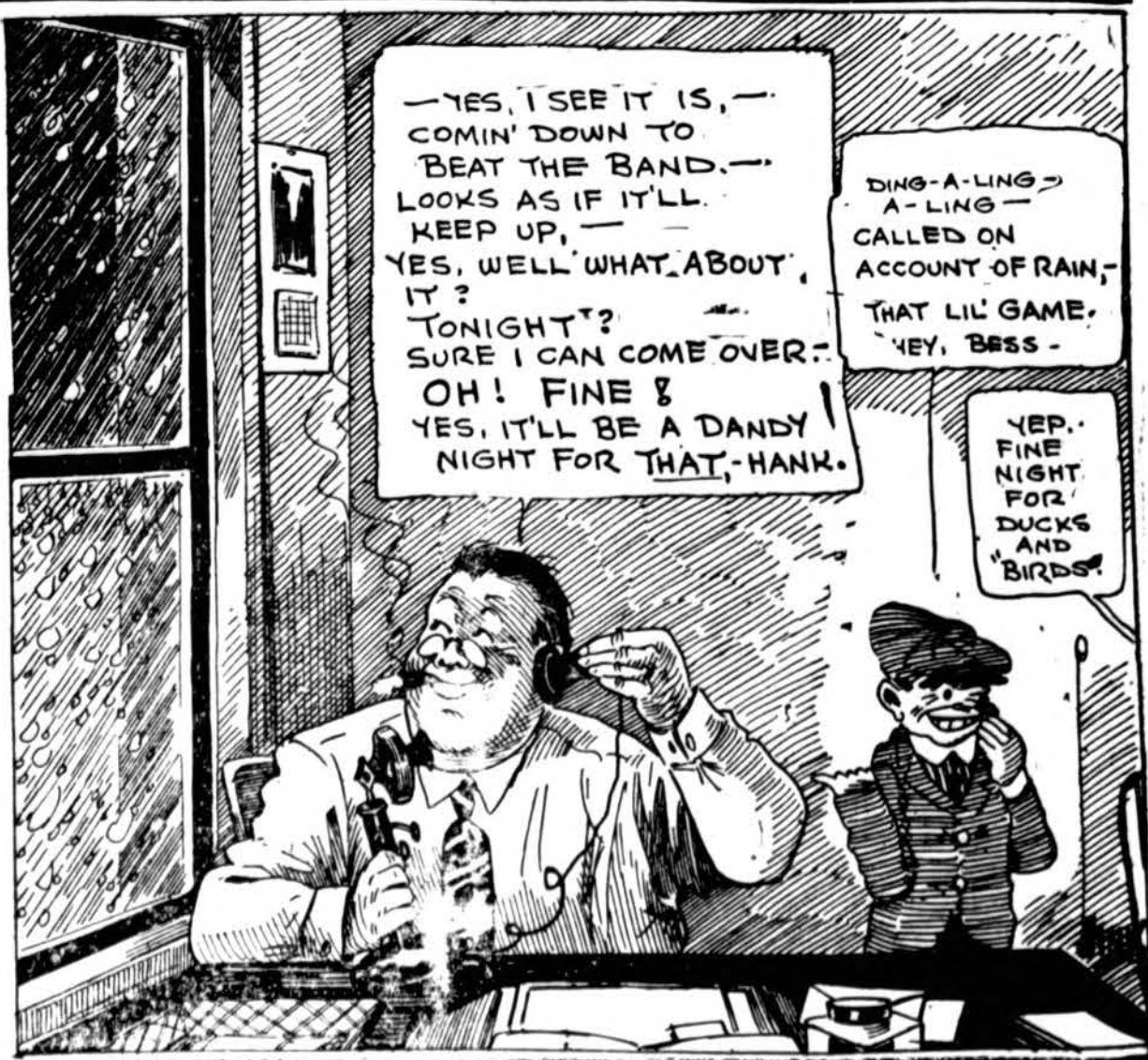
DARIAUS-GIRĖNO SALĖJE

4416 So. Western Avenue, Chicago

Ižanga (\$1.82 įėjimas ir 18c U. S. Def. Tax) \$2.00

Pradžia 6-tą valandą vakare.

“THAT LITTLE GAME” Inter-nat'l Cartoon Co., N.Y.—By B. Link

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2834 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays

A member of the Catholic Press Association

Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00. Single Copy — 3 cents.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina: Jungt. Valst. Amerikos Valstybėse: Metams — \$6.00; Pusei Metų — \$3.50; Trims Mėnesiams — \$2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei Metų — \$4.00. Pavienis numeris — 3c. Skelbimų kainos prisiūniamos pareikalavus.

Bendradarbiaus ir korespondentams raštų negražiname, jei nepašaloma tai padaryti ir nepripažinti. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiūstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožiuos. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didelių tarpų pataisymams, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštis nededamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Lietuvių katalikų dienraščio "Draugo" rėmėjams ir skaitytojams atsiūti sveikinimus ir geriausias linkėjimus!

Jūsų dienraštis ne vien tik patarnauja skaitytojams, informuodamas apie įvairius katalikams įdomius dalykus, bet nurodo tikėjimo tiesas, gina ir augina jas nuo amžinojo išganyimo priešo.

Daugeriopai tepadaugėja jūsų katalikų dienraščio skaitytojų skaičiai!

AMLETO GIOVANNI COGNANI,
Laidos Arkivyskupas,
Apostališkas Delegatas

Valstybinių paslapčių saugojimas

Zinios apie paskutinį A. Smetonos vyriausybės posėdį 1.

Šių metų rugsėjo 26 d. "Dirvos" numeryje įdėtas J. A. Daugmino straipsnis, pavadintas "Kaip Sovietai okupavo Lietuvą." Pati redakcija šiam straipsniui skiria labai svarbią reikšmę ir sako: "Jis daugeliui akis atidarys."

Sio patarimo klausydamas, straipsnį atidžiai perskaičiau — vieną kartą, antrą, trečią. Ir vis labiau stebėjau. O stebėtis buvo daugelį priežasčių.

Pirma, tame rašte kalbama ne tiek apie pačią okupaciją, kiek apie paskutinį A. Smetonos vyriausybės posėdį.

Antra, metama labai skaudžių kaltinimų kai kuriems tos vyriausybės nariams. Tai matyti ir iš antrinių užrašų: "Katalikų vadai troško veikti su Rusija."

Trečia, atskleidžiamos tokios valstybinės paslaptys, kurios dabar turėtų būti neskelbiamos, nes gali pakentėti bendrumas reikalams, ir atskiriems asmenims.

Ketvirta, Sukelia rimtų spėjimų apie pačių žinių šaltinį: kas gi skleidžia visiems nejaustas valstybines paslaptis?

Penkta. Iš straipsnio matyti, kad paskutiniame posėdyje dalyvavusių vyriausybės narių dauguma pasisakė už ginklų pasipriešinimą rusams. Tad kyla klausimas, kodėl nebuvo pasipriešinta?

2.

Iš straipsnio sužinome, kas tame posėdyje dalyvavo, ką kalbėjo ir net kaip kalbėjo — ar karščiuodamasis, ar kitaip. Matyt, visos šitos žinios atėjo iš pirmutinių šaltinių, iš žmogaus, buvusio tame paskutiniame posėdyje, kadangi jis duoda smulkmenų ir kadangi redakcija taip karštai pataria jį skaityti. Tad kas tame posėdyje buvo? Duodu ištrauką: "Jame dalyvavo: Respublikos Prezidentui pirmininkaujant, Merkys, ministrai: Bizauskas, Jokantas, Masiliūnas, gen. Musteikis, Audėnas, Tamošaitis, valstybės kontrolierius Šakenis, kariuomenės vadas gen. Vitkauskas, štabo viršininkas Pundzevičius ir tarybos reikalų vedėjas Mašalaitis."

Viso dvylika asmenų, bet, kaip vyriausybės nariai, valstybiniais nutarimams daryti turėjo teisę tik aštuoni: prezidentas ir septyni ministrai. Negalėčiau aiškiai pasakyti, ar valstybės kontrolierius turėjo, pagal konstituciją, balsavimo teisę vyriausybės posėdyje, ar ne. Sutikus, kad taip, gausime devynis balsus valstybinio masto nutarimams. Jei ne, tai aštuoniems balsams pasidalinus per pusę, nusveria prezidento balsas, kaip pirmininkaujantį.

— Šitoji statistika svarbi, nes ji atskleidžia nepaprastai reikšmingų dalykų: kaip buvo pažvelgta vyriausybės narių į bolševikų paskelbtą okupaciją.

Posėdyje buvo svarstomas rusų ultimatumas, kurio priėmimas laidojo mūsų nepriklausomybę.

Kaip reagavo į ultimatumą vyriausybės nariai?

Smetona, Musteikis ir dar du ministrai pareiškė, kad reikia bolševikams pasipriešinti. Tų dviejų ministrų vardai nesakomi, bet juos galima numanyti, padarius paprastą aritmetiką, būtent atėmus tuos, kurie sakė nereikia priešintis. Štai jie: "Merkys, Bizauskas ir Audėnas pasisakė už tai, kad visi ultimatumo punktai reikią priimti." Savo šio nusistatymo šie trys ir toliau posėdyje laikėsi. Aišku, iš likusių kitų trijų mi-

nisterių — Jokanto, Masiliūno ir Tamošaičio — du balsavo už pasipriešinimą. Pagaliau Šakenis sakė, kad "gal geriau būtų gintis." Taigi, jis irgi stovėjo už pasipriešinimą. Tokiu būdu penki balsai iš devynių pasisakė už pasipriešinimą. Jeigu dar ir pridėjus gen. Vitkausko balsą, kuris buvo prieš pasipriešinimą, gautume santykį penkis prieš penkis, ir tuo atveju nusvertų A. Smetonos nuomonė, kuri reikalavo pasipriešinimo. Bet, gen. Vitkausko nereikia priskaityti, kadangi jis nebuvo vyriausybės narys. Lygiai nieko nebūtų pakeitęs Pundzevičiaus su Mašalaitiu žodis: abu jie nieko nesakė ir pagaliau nebuvo vyriausybės nariai.

Šiaip ar taip, aiškėja didelė tiesa: jeigu žiūrėti sprendimųjų balsų daugumą, viršų ėmė tie vyriausybės nariai, kurie stovėjo už pasipriešinimą.

Kodėl šis nusistatymas nebuvo vykdomas, matyti toliau iš straipsnio. Viena, šitų balsų posėdyje niekas nesuvedė krūvon. Buvo reikiškos nuomonės, tačiau niekas nepamato, kad tų, kurie nori priešintis, yra posėdyje daugiau. Antra, buvo pradėta sudarinėti nauja vyriausybė. Tai vėl išblaškė dėmesį balsavimo rezultatais. Tačiau šis mėginimas sudaryti Raštikio vyriausybę nekeičia senosios vyriausybės sprendimo. Ir kol nesudaryta nauja vyriausybė, pareigas eina senoji.

Tos naujos vyriausybės būtų nereikėję sudarinėti, jeigu prezidentas, kaip posėdžiui pirmininkavęs, būtų aiškiai suskaitęs balsus ir gautą nutarimą būtų paskelbęs vykdyti, kaip valstybės galva ir vyriausias ginkluotųjų pajėgų viršininkas. O tas nutarimas buvo penkiais balsais pasisakęs prieš keturis už priešinimąsi rusams. Jeigu posėdyje būtų dėl to apsižiūrėta, tai būtų nereikėję sudarinėti naujos vyriausybės, o tik vykdyti senosios nutarimus. Kitaip išeitų, kad ministrai posėdyje tik taip sau šnekėjosi, kažką sakė, o ne darė lemiamus valstybės gyvavimui nutarimus. Matyti, trūko pirmininkaujantiems ryžtingumo žengti galutinį žingsnį. Straipsnio autorius, kad viską pateisintų, klaidingai išveda: "Taip aiškiai pasisakius senajam ir naujam ministeriui pirmininkui, kariuomenės vadui ir daugumai ministerių už nesipriešinimą, mintis pasipriešinti buvo palaidota." Iš straipsnio visai negalima išvesti, kad ministerių dauguma buvo už nesipriešinimą. Balsų skaičius rodo visai atvirkščiai: vyriausybės narių penki buvo už pasipriešinimą. Raštikio gi nuomonė dar nebuvo privaloma — jis nebuvo dar sudaręs kabineto ir nėjo pareigų.

Toks tuo buvo paskutinis A. Smetonos vyriausybės posėdis ir toki nutarimai. Jei tuos nutarimus pirmininkaujantis būtų griežtai formulavęs ir paskelbęs vykdyti, vienas Lietuvos istorijos lapas būtų pasilikęs daug šviesesnis: mūsų laisvė nebūtų buvus be garbės palikta azijatų bolševikų antplūdžiui.

3.

"Dirvoje" rašoma, kad katalikų vadai troško veikti su Rusija. Gėda skaityti tokius vienašališkus kaltinimus. Nesuprantama, kaip lengva širdim su dumblais maišomi tie žmonės, kurie šiandien gal kraują yra pralieję dėl laisvės, kurie ištremė ar sušaudyti, kurie kenčia alkį, atskyrimą nuo šeimos, paniekinimus, kurie vienas po kito krinta Rusijos tyrlaukiuose? Ką padės niekinti Bizauską ir net spėlioti turėjus pasitarimų su Maskvos šnipais, kaip rašo kitame straipsnyje pati "Dirva"? J. A. Daugmino straipsnis bent tuo geras, kad parodo, jog paties Smetonos pasirinktas, senas tautininkas Merkys stoji už nesipriešinimą. Be to, juk ne kas kitas, kaip pats A. Smetona gen. Vitkauską, kuris pasirodė buvęs komunistas, pastatė kariuomenės vadu vietoj Raštikio. Kad katalikų vadai norėjo tautininkų vyriausybę išstumti, ir jį tai žiūrėti, anot "Dirvos", kaip į baisų reiškinį, yra visai naryu: menkas tas politikas, tas visuomenės vadas, kuris nenorėtų stovėti atsakingose pareigose, ypač jei dar senasis raudgas visiems ligi gyvo kaulo įkylėjęs. Jei katalikai, ar liaudininkai, ar Voldemaras kada nors norėjo atsisėsti valdžioje, tai jie, tur būt, jautėsi ir buvo nemenkesni valstybininkai už tuos, kurie savo monotonią per keturiolika metų visiems nusibodo.

Koktu ir gaila matyti visus šiuos juodinius: tokį nekrologą, gerbiame, sėdėdami šiltoje užuovėjoje prie didžiųjų ežerų, rašote žmonėms, apie kurių mirtį Rusijos ištremime pranešate tuose pačiuose puslapiuose! Nemanykit, kad Bizauskas ir kiti miršta persivalgę, miršta nuo bolševikų malonių ir nuo jų bičiulystės... Taip mes šiandien užpilam kapą gero lietuviui, kada kiekvienas tikras lietuvis turėtų būti brangintinas ir gerbtinas, ir kada kiekvienas tremtinys mūsų paramos, mūsų rūpesčio taip reikalingas. Negalvokite jūs, kad tokiu elgesiu metate mūsų išblaškytiems ir kenčiantiems broliams pašalpos duoną.

Mūsų pasiuntinybės, konsulatai, kur jie gali veikti, yra šiuo metu gal vienintelės įstaigos, atstovaujančios laisvą Lietuvą. Antanas Smetona savo kalbose čia pasirodė neatsisakęs nuo prezidento titulo. Pasiuntinybės, konsulatai turi savo paslapčių, kurių viešai negalima (Nukelta į 7-tą pusl.)

Columbia universitete lietuvių kursai

New York, N. Y. — Rugsėjo 29 d. prasidės šeši mėnesiai lietuvių kalbos kursų Columbia universitete. Duodami trys kursai: 1. lietuvių kalba pradžiamokslams, 2. filologams, ir 3. lietuvių istorija ir kultūra. Kursai ypatingai pritaikinti čia augusiems. Veda juos Juozas Rimavičius Raymond, kuris, baigęs Yale ir Princeton universitetus, mokėsi ir mokė Kaune ir Varšuvoje.

Dr. Rimavičius suteiks pilnas informacijas raštu arba asmeniškai, kasdien 505 Philomeny Hall, Amsterdam Ave. ir 116 St., New York, N. Y.

Jo Ekscelencija, arkivyskupas Samuelis A. Stritch, D.D., dalyvaus dienraščio "Draugo" sidabrinio jubilėjaus bankiete sekmadienį, spalio 26 d., Dariaus-Girėno salėje. Rezervuokite Kristaus Karaliaus šventę spalio 26 d. dienraščiai "Draugui" ir jo sidabrinio jubilėjaus paminėjimui!

CHICAGOJE

Šv. Mykolo atlyduose

North Side. — Šv. Mykolo Arkangelo, parapijos globėjo, šventėje, rugsėjo 29 d., kleb. kun. J. Šaulinskas, kaip kasmet, pasistengė surengti bažnytinės iškilmės.

Bažnyčia ir altoriai vietos seselės buvo papuošti gėlėmis. Ryto metu dainavė augusiųjų ir vaikų ejo prie Dievo stalo, o vakare buvo iškilmingos pamaldos. Svečiai kunigai: A. Briška su savo vikarais, J. Stan-

SU AŠAROMIS SVEIKINO VIENS KITĄ

Kiauliniuose vagonuose po 40 žmonių. — Bevežant vienus vagonus komunistai uždegė, o kituose vežamus užtroškino. — Taip žuvo šimtai lietuvių nuo kacapų-komunistų.

Vienas "Draugo" skaitytojas yra gavęs laišką iš Lietuvos. Laiške rašoma:

"Buvau įtrauktas į eilę šą komunistų pirmoje sąrašą išvežti į Rusiją ir tenai žūti. Manau, kad būčiau nelikęs gyvas, kaip ir dauguma. Kada mes išgirdome 22 d. birželio, sekmadienio rytd, patrankų šūvius, džiaugsmui nebuvo galo, nes matėme išganyką: jei mirti, tai savo žemelėje, o nebūti badu numarintu, ar žvėrių sudraskytu. Ačiū Dievi, likome gyvi ir nedaug nukentėjome nuo karo.

Prie šios progos žmonės su ašaromis iš džiaugsmo sveikino kits kitą ir dėkojo Aukščiausiam už išvadavimą. Bažnyčios pilnos žmonių, kaip per atlaidus, kad padėkoti Dievui. Prieš karą per savaitę rusai išvežė labai daug žmonių. Negana, kad vežė, bet veždami labai kankino. Tauragė suvarė į kiaulinius vagonus, užrakino duris ir taip troškino vagonuose, po 40 žmonių, išlaikė, nedavė nei gerti, nei valgyti, nei išeiti savo reikalų atlikti dvi paras. Jei kas norėjo paduoti gerti, buvo ginamas šalin. Iki šiol jų likimas nėra žinomas. Greičiau būtų žuvę, nes vienus vagonus rusai sudegino, kituose užtroškino.

Laiškas rašytas 20 d. liepos. Miesteliai: Kretinga, Gargždai, Tauragė ir daug kitų sunaikinti. Šviežna mažai nukentėjo.

Laisvamaniai suburtomis eilėmis stumia tikėjimą iš viešojo gyvenimo: mokyklų, teismų, spaudos, šeimų, o katalikai ramiai žiūri ir laukia kas iš to bus. Kun. K. C. Klekviena valanda mums neša ir dangų ir pragarą: — mes laisvai pasirenkam vieną iš dviejų.

Nesekime tų, kurie išsidėda savo kalbos ir katalikų tikėjimo, nes ir Dievas jų išsidėdės paskutinę teismo dieną. — I. Leščius

Niekados nesigailėjo tas, kuris mažai valgė ir mažai kalbėjo.

Alia Rachmanova

Studentai, Meilė Ir Čeka

Romanas iš Rusijos revoliucijos laikų
Išvertė Ant. Pauliukonis

II. TOMAS

(Tęsinys)

— Jis yra eseras, o tai yra nepatikimiausi klastin-giausi žmonės, kokius tik galima įsivaizduoti. Jau ver-čiau turėti reikalą su bolševikais, bet ne su eserais, nes bolševikai bent atvirai kovoja, o eserai puola iš pasaly.

Priešingai, apie gen. Zacharovą ji atsiliepa su di-dele pagarba.

Spalių 15 d.

Mano dabartinis gyvenimas yra tiek pat savotiškas ir margas, kaip ir drabužiai, kuriuos mes, pabėgėliai, dėvime. Ryta atsikėlus, užkaičiu virdulį, nuvalau ratus ir pataisau vargingą pusrytį. Tėvelis ji suvalgo tylėdamas ir susirūpinęs, paskum išeina į ligoninę. Mama, kuri po dēmėtiosios šiltinės dar vis negali kaip reikiant atsigriebti, beveik visą dieną išguli lovoje, ir jau, tėveliui ičėjus, aš turiu viskuo pasirūpinti. Dabar reikia išspręsti sunkus uždavinys, kuriuos mums iš iš-saugotų daiktų toliau pasilikti, o kuriuos išmainingti į maisto produktus. Mama taip sunkiai su jais skiriasi, tartum tai būtų gyvi žmonės. Su kokia meile ir švelnumu ji į kiekvieną jų žiūri! Šį žiedą jai padovanojo tėvelis, aną diedukas, trečiasis yra senelės atminimas, etc. — Galop, kai mama po ilgų ašarų galų gale apsi-pratna su mintimi, kad iš tų visų daiktų su vienu vistiek reikės skirtis, aš einu į "manzurką," sužinoti tikrosios brangenybės vertės. Nelaiminguosius, kurie čia atne-ša pasiūlyti savo daiktus, apspinta neaprašomai mar-ga, beveik iš visų žemės rutulio tautų susidedanti mi-nia. Ir kiekvienas iš jų vis stengiasi, kad gautų kuo pigiausiai. Tam tikslui griebiamasi žemiausių ir suk-čiausių priemonių; paprasčiausia iš jų yra suabejoti brangiojo akmens arba metalo tikrumu. Su kiauliš-komis pastabomis ir tais kasdien pasitaikančiais juo-kais, kurių išvengti negalima nieku gyvu, aš jau apsi-pratau. Galų gale po ilgų derybų, pardavusi savo at-sineštąjį žiedą arba grandinėlę, už gautuosius mainais pinigus perkuosi kiek reikia maisto ir skubiai bėgu namo, kur mama tokiu būdu pirktas gėrybes rūpestin-gai padalina, kad jomis galėtume kuo ilgiausiai išmisti.

Paskum prikurtu malkų, einu į upę parsinešti van-dens ir išnešusi išlieju sąslavas. Motina mane seka liūdnam akimis, bet aš mažai to paisau. Mano pirmys-tis linksmumas ir džiaugimasis gyvenimu vėl pradeda grįžti. Aš vėl noriu gyventi... Tai nepaprastai nuo-stabus, labai brangus jausmas! Aš džiaugiuosi baltu sniegu, tokiu aiškiu šviesiai žalsvu Angaros vandeniu, džiaugiuosi kiekvienu savo judėsiu ir raumenų įtempi-mu, kuris pasidaro kertant malkas. Mano sielą ir vi-są kūną perskrodžia gyvybės ugnis ir troškimas gy-venti, ir aš dabar daugiau nieko nenoriu, kad tik visi žmonės, kuriuos matau aplink save, gyventų ir kad aš pati gyvenčiau, gyvenčiau! — — —

Pietus mes verdame vieninteliu katilėly, kuris turi skylę, bet ją mes kiekvieną kartą užkišame skudurė-liu. Pavalgius, einu į ligoninę ir vakare vėl į universi-tetą. Tai esti mano laimingiausios valandos. Per psi-chologijos ir filosofijos paskaitas man pasiseka nors trumpam laikui ištrūkti iš tikrovės.

Spalių 25 d.

Šiandien turėjau netikėtų svečių — Marusią Petu-chovą. Ji buvo taip pat vargingai apsvilkusi, kaip ir aš, bet jos veidas nesitvėrė džiaugsmu.

— Alia, — tarė ji, — eime truputį pavaikšioti! Kai mes atėjom ant Angaros kranto, ji manęs ne-tikėtai paklausė:

— Kodėl gi jūs nevažiuojate į užsienį?
— Nes neturime pinigų! — atsakiau aš trumpai.
— Matai, toks reikalas, — pridūrė ji, kiek pala-u-kusi. — Mes, eserai, nutarėme eiti išvien su bolševoi-kais... Ir kuckas artimiausiu laiku jau bus jų rankose. Todėl pasiskubinkit kuo greičiausiai išvažiuoti, kol dar nėra per vėlu, nes paskiau, kai jie jau bus čia, jie tik-riausiai jūs visus iššaudys! Aš jums tai sakau dėl to, kad noriu jums iš visos širdies padėti!

— Aš dar kartą sakau, kad mes tam neturime lė-šų. O antra, susirūpinti mano gyvybe tokiu žmogui, kuris susideda su tai žmogžudžiais, man atrodo, iš jo pusės, yra labai nesimetnalu, — drebėdama iš pykčio drėbiau jai tiesiog į akis ir palikau ją vieną. O, šitie eserai, šitie išdavikai, šitie...

Bus daugiau.)

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS ŽINIOS

(Tęsinys)

10-VIII Dahens Nyheter mēta, kad dėl finansinių korespondentas iš Berlyno sunkumų Lietūkis negalės praneša, kad į Ostlandą jis visos trys buvusios Baltijos valstybės, dalyk Baltgudijos ir kitos sritys.

f) Nuotalkos Lietuvoje. — Tiek iš įvairių pranešimų, paskaitų, pačių pranešėjų, balso buvo just, kad pir-momis dviem savaitėmis Lietuvoje viešpatavo pakili-mo ir gražiausių vilčių nuotauka. Šiandien skaudu darosi girdint tuos pačius balsus: ar sausi ir šalti, ar gaudūs. Lietuvos vardas niekur jau nebeminimas, lietuvio taip pat. Kasdien varomos vokiečių kalbos pamokos. Žinios tik vo-kiškos. Jei pasitaiko kur koks pranešimas, tai tik apie maisto daromus supir-kinėjimus ar ruošimą poli-cijos pagalbinio vieneto.

9-VIII pranešta, kad sek-madinę rugp. 10 bus Kaune renkamos aukos Vokietijos Raudonajam Kryžiui. Va-dinasi, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus jau nėra. O jis nuo pat pirmų dienų po birželio 22 buvo labai ak-tingai pasireiškęs. Jis or-ganizavo pagalbą buvu-siems politiniams kalinams, rūpinosi našlaičiais vaikais, krašto sveikatingumu, at-naujino santykius su Tarp-tautiniu Raudonoju Kry-žium Genevoje ir Švedijos Raudonoju Kryžium.

Iš radijo pranešimų nie-ko daugiau neįstima apie lie-tuvių kultūrinį gyvenimą ir ruošiamus žiemos sezonui sumanymus. Viskas nuti-lo ir apmirė. Prasidėjo naujos vergijos gadyne.

g) Švedijos Raudonasis Kryžius ir Baltijos valsty-bės. — Liepos pradžioje Švedijos karaliaus brolis Carl, Šv. R. Kr. pirminin-kas, priėmė Lietuvos, Lat-vijos ir Estijos visuomenės veikėjus ir per juos pažadė-jo tiems kraštams visoke-riopą pagalbą. Padėčiai vietoje ištirti buvo tos or-ganizacijos nusistatyta pa-siūsti savo delegatą narį. Vokiečių organai principe su-tiko tokį delegatą įsileisti, bet praktiškai tokio leidi-mo dar negauta. Po Bal-tijos valstybių inkorpora-vimo vargiai ar vokiečiai ir įsileis.

Švedų buvo pažadėta pir-moje eilėje teikti pagalbą mediciną, vaistais, gydyto-jais, rūbais; priimti iš tų kraštų vaikus į švedų šei-mas ilgesniam laikui.

h) Lietuvių neleidžia. — Lietuvių Stockholme ne-daug, bet kai kurie jų jau nuo pat pradžios pradėjo rūpintis, kad galėtų grįžti atgal Lietuvon. Ligi šiol niekas jų leidimo sugrįžti negavo.

Iš Rugp. 9 d. vakaro Kežno radijo pranešimų ga-lima suprasti, kad Lietuvos Bankas ir jo skyriai tebe-veikia, nes buvo paraginta ūkininkus mokėti savo są-skaitas Lietūkui į Lietuvos Banko skyrius. Bet pažy-

SUKAKTIS

U. S. Valstybių sekreto-rius Cordell Hall mini savo 70 metų sukaktį. Reporte-riai jam įteikė pyragą su 21 žvakute. Sekretorius jas už-pučia. Žvakutės reprezentuo-ja Amerikų 21 respubliką.

Double Killing

Billy Herman, Dodger second baseman, tossing Joe DiMaggio's grounder to first for a double play after tagging out Tommy Henrich (sliding) in first inning of second world's series game. [Acme Telephoto.]

Lietuvos žmonių Golgotos dienos

Iš pabėgėlio atsiminimų ir pergyvenimų

(Tęsinys)

Tauriausi Lietuvos vyrai, kurie įmesti į žiaurios ka-lėjimus, buvo kaltinami, kad jie dirbė vokiečiams ar ka-da tai nepalankiai prasitarę prieš rusus bolševikus. Bet juos sukišo į kalėjimus, kad jie buvo su lietuviškuoju stipriu nugarkauliu, kuris niekada nebūtų palūžęs. Bol-ševikams sveikų ir savistovių žmonių nereikia, nes iš to-kios medžiagos niekad nesukursi bolševikiškos san-tvarkos.

Ir taip kiekvieną naktį vieną kitą paglemždavo bolše-vikų kalėjimai. Bet stipresni areštai antru kartu buvo pravesti vėl visojo Lietuvoje po komediškųjų, 1940 m. lie-pos 14 d., liaudies seimo "rinkimų." Jau dabar pilni bol-ševikų kalėjimai prigrūsta sąžiningiausių lietuvių.

Iš pažįstamų, tarnaujančių slaptojo policijoje, teko pa-tirti, kad lietuviai ir žydai komunistai skubiai sudarinėja sąrašus žmonių, kurie turės būti areštuoti trečioje seri-joje, net pavardes išskaičiavo kai kurių laikraštinių, visuomenės veikėjų ir nemažą skaičių kunigų.

Kai prasidėjo areštai, visa Lietuva pateko į siaubo ir nerimo sukurius, vieni kalėjimuose laukė neaiškaus ry-tojaus, atskirti nuo savųjų, o kiti namuose ar gatvėje gyveno netikrumo dienas, nes kiekvieną valandą tave ga-li čiupti bolševikiškoji ranka ir įmesti į šaltą ir žiaurų kalėjimą. Todėl daugelis jau savo kambariuose nebenak-vodavo, bet vykdavo kur nors į kaimus ar miestelius pas neįtariamus žmones praleisti neramią ir baugią nak-tį. Daugelį vos begalima buvo nepažinti: veidai išvagoti rūpesčiais ir gailėsčių tų, kurie šiandien jau kalėjimuose.

17. Sunku aprašyti kokie baisūs ir žiaurūs

kankinimai bolševikiškuose kalėjimuose

Kas patenka į bolševikų kalėjimą — turi tarti sudiev gražiam pasauliui, nes jis esti ten užkankinamas, o kiti po kelių ar keliolikos metų į gyvenimą išeina sulaužyta sveikata arba visai paliejęliais, kurie gyvenimui bemaž nebetinka.

Zmogus, įblokštas į bolševikų kalėjimą, tardymo metu turi iškentėti neišpasakytus kankinimus. Kalinį įvaro į atskirą kambarį, ten jis laukia vieną, antrą, trečią ir net aštuntą valandą, kol pasirodo komunistiškas tardytojas, praveria jis kambario duris, pažiūri į tave, nusišypsuoja ir trumpai ką tai pasakės vėl pranyksta. Ir vėl lauki kokia pora valandų, kol kas nors vėl pasirodys. Kartais tenka laukti dešimts ar net dvylika valandų, kol ateina tardy-mas. Bet būna ir taip, kad šiandien atskirame kambarį kalinys išlaukęs dvylika valandų sužino, kad po didelio laukimo ir nerimo valandų jis turi vėl keliauti į savo pastoviai gyvenamąją kalėjimo kambarį. Antrą, trečią, kartais ir ketvirtą dieną vėl tas pats kartoja. Toks nei-aiškumas ir tyčiojimas iš kalinio, tiesiog jį iš proto varo, visai išvargsta, fiziniai ir moraliniai po kelių die-nų lieka palaužtas.

Kalinys, neaiškumo, laukimo ir vienumos iškankintas, galų gale atvedamas į komunistų policijos (G. P. U.) kam-barį, statomas jis prieš baisesius ir negailestingus veidus, o čia tai prasideda tikras pragaras. Bolševikų slaptosios policijos agentai reikalauja, kad prisipažintum prie to-kių nusikaltimų, kurių visai nesi padaręs. Jei neprisi-pažinsi prie kaltinimų, kokius patiekia slaptosios poli-cijos agentai, stengiasi jie prisipažinimus ir parašą išgau-ti po kaltinamuoju raštu grąšinimais, mušimu, kartais net adatomis bado rankų ar kojų panages. Jei šis teroris-tinis aktas nepagelbsti išgauti prisipažinimo, tada bol-ševikiškosios policijos agentai čirpa kalinį, deda jį jaut-riausias kūno dalis į elektrinius prietaisus ir kankina net iki sąmonės netekimo. Kai kalinys visai iš nervų pusiau-svyros išmuštas, bolševikų agentai vėl verčia jį prie ap-kaltinimų prisipažinti. Kalinys, negalėdamas pernešti pra-gariškųjų kankinimų, visai nekaltai prisipažįsta prie to-kių apkaltinimų, kokių jis net sapne nėra matęs.

Jei kuris kalinys pareiškia kokį nors pasipriešinimą tardymo metu prieš teroristinius bolševikų veiksmus — vietoj nužudomas. Taip atsitiko su nepaprastos energ-ijos ir subtilios dvasios vyru Tomkumi, kuris buvo atsar-gos karininkas ir garbingas Lietuvos kariuomenės sa-vanoris, kuris drąsiai 1918-20 metais kovojo prieš bol-ševikus. Jis ne tik kardu, bet ir plunksna gynė Lietuvos Laisvę ir Nepriklausomybę, jis buvo tikras žmoniškumo atstovas, tokie bolševikams yra tikra rakštis akyse. Ma-tyti Tomkus tardymo metu apeliavo į žmoniškumą ir ne-pakęsdamas teroro, drąsiai bolševikams pasipriešino, to-dėl bolševikų agentai pasiskubino tikrąjį dvasios aris-tokratą nušauti nuo žemės paviršiaus. O bolševikai skel-bė, kad Tomkus pats nusižudė. Tai bolševikiškoji mora-lė: patys žmogų pasmaugia, o skelbia, kad jis pats nu-sižudo.

(Bus daugiau.)

PASKOLOS

— namams statyti, remontuoti ar pirkti. Ilgametis išmokėjimo Planas

VASARA JAU ČIA — DABAR LAIKAS PIGIAU IR PATOGIAU STATYBOS DARBUS ATLIKTI

Tapkite Finansiniai Nepriklausomi!!!

TAUPLYKITE

mūsų įstaigoje. Jūsų indeliai rūpes-tinai globojami ir ligi \$5,000 ap-drausti per Federal Savings and Loan Corporation. Mokam-3 1/2%. Pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo

MŪSŲ PASITIKĖJIMO IR ISTVERMĖS REKORDAS

45 Metal Sekmingo Patarnavimo. Neusukrūdziant New Viena Klientai

Keistuto Savings and Loan Association yra žymiausia, senia-čia ir tvirčiausia lietuvių finansinė įstaiga.

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASS'N.

Tel. CA 4umet 4118

3236 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Jos. M. Mozeris, Sec'y

SUTAUPYSI PINIGŲ, DAUG DARBO IR SVEIKATĄ. ĮSIGYK GERIAUSIĄ IR STIP-RIAUSIĄ AŲ DIENŲ STOKERĮ

LINK-BELT. Vistai Automatisk

ŠLEGAITIS

STOKER SALES

6021 So. Western Ave.

REPublic 3713

* IVEDU SILUMĄ * BOILERIUS * IR SUTAISAU SENUS

LIETUVIŲ, APIE KURIŲ NUŽUDYMA AR IŠVEŽIMĄ RUSIJON GAUTA ŽINIŲ, SĄRAŠAS

(Tęsinys)

462. Stasys Veliomskis 1913 ūkininkas Balsupių k.
463. Petras Zaknys 1904 ekonomistas Vilkavišky.
464. Liudas Zabulionis 1910 pasienio policininkas.
465. Juozas Zakas 1916 kareivis šoferis.
466. Alek. Zaukavičius 1899 tarnautojas švenčionėliuose.
467. Bronius Zabulionis 1917 kareivis šoferis.
468. Mikalojus Zabiega 1894 darbininkas Vilniuje.
469. Aleksas Zniula 1911 iešmininkas Kenoje.
470. Jurgis Zagorskis 1907 menininkas Vilniuje.
471. Juozas Žeromskis tarnautojas Vilniuje.
472. Albinas Zmitravičius 1908 ūkininkas Vešlotų k.
473. Petras Žilinskis 1898 tarnautojas Kybartuose.
474. Pranas Žižmaras 1907 mokytojas sportininkas.
475. Vincas Žiuka 1913 technikas Rokišky.
476. Povilas Žvirblis 1906 mokytojas Mosedyje.
477. Donatas Žvenkys 1903 batsiuvis Salantuose.
478. Juozas Žukauskas 1918 šaltkalvis kareivis.
479. Petras Žvingila 1910 darbininkas Švarpliškių k.
480. Juozas Žygas 1892 darbininkas Panevėžy.
481. Jonas Žukauskas 1910 fotografas Vilniuje.
P. S. Siame sąrašą pažymėti nuo 110 iki 481 nr. asmenys yra išvežti iš Vilniaus Lukiškio kalėjimo. Daugiausia išvežta į Pečelagą ir Kotlasą. Sąrašas dar nebaigtas. Apie išvežtuosius iš kitų Lietuvos kalėjimų tokių sąrašų nesurasta.
482. Pranas Abromaitis ūkininkas Krosnėnų km. bolševikų sušaudytas.
483. Afanas Artmonovas darbininkas Kaune bolševikų sušaudytas.
484. Stasys Balčiūnas technikas bolševikų nukankintas Pažaislio miške.
485. Stasys Banevičius bolševikų nukankintas Kazokų km. Kauno apskr.
486. Pranas Bebkaitis darbininkas, bolševikų sušaudytas Romainių km. Kauno apskr.
487. Juozas Čepulis ūkininkas Kleboniškių km. Kauno apskr. sušaudytas.
488. Vincas Čerapas ūkininkas Trečionių km. Trakų apskr. bolševikų sušaudytas.
489. Bronius Dubosas Joniškių km. Kauno apskr. piemenukas, bolševikų sušaudytas.
490. Andrius Graždauskas 8 ha ūkininkas bolševikų nukankintas Basonių km. Kauno apskr.
491. Stasys Graždauskas bolševikų sušaudytas Basonių km. Kauno apskr.
492. Vladas Grybauskas buhalteris bolš. sušaudytas.
493. Jonas Juodžbalis spaustuvės darb. žuvo partizanų.
494. Ona Juozapavičienė bolševikų nušauta Kaune gelbstint sūnų.
495. Vincas Juozapavičius bolševikų nušautas kartu su motina.
496. Kazys Juškevičius krautuvninkas Viliūnų km. bolševikų sušaudytas.
497. Simas Kairiukštis kalėjimo sargas bolševikų nukankintas Kaune.
498. Andrius Kapočiūnas gimnazistas bolševikų nukankintas Kaišėdoryse.
499. Andrius Kapočiūnas Kertauninkų km. Trakų aps. nukankintas drauge su sūnum.
500. Antanas Kavaliauskas žuvo Kaune partizanų.
501. Kazys Kavaliauskas buhalteris žuvo Mariampolė.
502. Bronius Kriaučiūnas iš Mariampolės, bolševikų nukankintas.
503. Antanas Kukalis lauko darbininkas žuvo Meteliuose.
504. Povilas Liliš ūkininkas Domininkaukoj Kauno aps. bolševikų nužudytas.
505. Alfonsas Maculevičius bolševikų nukankintas Kazokų km. Kauno apskr.

506. Ona Mačaitienė sąskaitininkė bolš. nužudyta.
507. Jurgis Puleikis Ūsynio km. Tauragės apskr. bolševikų nužudytas.
508. Stasys Puleikis Ūsynio km. Tauragės apskr. bolševikų nužudytas.
509. Juozas Puleikis Ūsynio km. Tauragės apskr. bolševikų nukankintas.
510. Bronius Sirtautas mechanikas, bolševikų nukankintas Kaune.
511. Vincas Staknys iš Suvalkijos bolševikų nužudytas Pažeimenė.
512. Ona Šveikauskienė "Maisto" darbininkė bolševikų nužudyta.
513. Pranas Šabūnas Petrašiūnų popierio darbininkas bolševikų nukankintas.
514. Kazys Šakalys geležinkelietis bolševikų nukankintas Petrašiūnuose.
515. Juozas Švedas iš Stakliškių bolš. sušaudytas kaunys.
516. Adomas Tauras ūkininkas iš Gintėikiškių bolševikų nužudytas.
517. Tranavičius puskarininkis žuvo kovų metu.
518. Stepas Trakimas darbininkas bolševikų nukankintas Pažaislio miške.
519. Kazys Vaiševičius darbininkas bolševikų nukankintas Kauno apskr.
520. Vacys Žeromskis iš Kauno bolševikų nukankintas Kazokų km.
521. Aleksas Židžiūnas puskarininkis bolš. sušaudytas.
522. Jonas Sinkevičius viršila iš Šiaulių apskr. žuvo Valkininkuose.
523. Balys Jacunskas bolš. nukankintas Kauno kalėjime.
524. Feliksas Majauskas bolš. nukankintas Kauno kal.
525. Edvardas Fridmanas bolš. nukankintas Kauno kal.
526. Pranas Steponaitis bolš. nukankintas Kauno kal.
527. Romas Kuzmavičius bolš. nukankintas Kauno kal.
528. Mazurkevičius bolš. nukankintas Kauno kalėjime.
529. Mikas Putrius bolš. nukankintas Kauno kalėjime.
530. Ona Vyšniauskaitė bolš. nukankinta Kauno kal.
531. Aleksas Staniukaitis bolš. nukankintas Kauno kal.
532. Jonas Rapeika bolš. nukankintas Kauno kalėjime.
533. Alachvoščius bolš. nukankintas Kauno kalėjime.
534. Sevasčiūkas bolš. nukankintas Kauno kalėjime.
535. Stasys Kaziukėnas bolš. nukankintas Kauno kal.
536. Vacys Glaudelis bolš. nužudytas Petrašiūnuose.
537. Stasė Trakimaitė bolš. nužudyta Pažaislio miške.
538. Pranas Trakimas bolš. nužudytas Pažaislio miške.
539. Stasys Linkevičius bolš. nužudytas Pažaislio miške.
540. Bronius Rožanskas bolš. nužudytas Pažaislio miške.
541. Mečys Šilauskis bolš. nužudytas Pažaislio miške.
542. Simas Trakimas bolš. nužudytas Pažaislio miške.
543. Vytautas Petrulis b. ministeris išvežtas ar nužudytas kalėjime.
544. Dr. Kazys Ambrozaitis išvežtas ar nužudytas kal.
545. Pranas Pupa mokytojas išvež. ar nužud. kalėjime.

(Bus daugiau.)

WHOLESALE

LIQUOR
ISTAIGAIšvežiojame
po visa
ChicagoREMKITE
SĖNA
LIETUVIŲ
DRAUGA

M. KANTER, sav.

MUTUAL LIQUOR CO.
4707 S. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 0014

FOR ITCHING SKIN

Ar kenčiate niežėjimą,
nudegimą, arba odos ligą?
Išvežkite! Zemo per 30
metų gelbėjo žmonėms. Pa-
šalina egzema, išbėrimus,
spuogus ir kitokius odos
negalavimus. Pirk Zemo
šiandien! Visose aptieko-
se 35c 60c 81.00zemo
FOR SKIN IRRITATIONSEverybody raves about your
salads, Peg. What's the secret?MIRACLE WHIP!
Its "different" flavor
always makes a hit.MILLIONS AGREE—Miracle Whip does work wonders
with salads! A unique combination of old-fashioned
boiled dressing and fine mayonnaise, Miracle Whip is
by far America's favorite salad dressing.

Skaitykite Katalikišką Spaudą

Garsinkitės "Drauge" ir patirsite didesnę pas-
sekimą Jūsų biznyje arba profesijoje.

Rytoj renkasi L. Vyčių choras

L. Vyčių choro pirmoji
šiam sezonui repeticija bus
antradienį, spalio 7 d., 8 val.
vakare, Dariaus-Girėno sa-
lėje. Prašomi atvykti seni ir
jauni nariai būtinai atvykti.
Naujuoju choro direkto-
rium yra pakviestas Leo-
naldas Šimutis, Jr.

A. + A.

ANTANAS YUSKA

Mirė Spalio 4, 1941, 10:45 v.
vak., sulaukęs puse amž.
Gimęs Lietuvoje. Kilo iš
Pajūrio parapijos.Amerikoje išgyveno 38 m.
Patalio dideliam nuliūdime
moterį Konstanciją (po tėvais
Paskaitę), dukterį Konstan-
ciją, sūnų Vladislovą, brolį Jo-
nų Yuską ir jo sūnų, dvi se-
seris Martha Puleikienę, svo-
gerį Pranciškų, ir Elzbieta
Serapiną, svogerį Kazimierą
ir jų šeimas ir daug kitų gi-
minčių ir pažįstamų. O Lietu-
voje palikė motiną Marijoną
ir seserį Antaniną Šerpetie-
nė ir jos vyrą.Kūnas pašarvotas namuose,
4452 So. Hermitage Ave., Chi-
cago, Ill. Laidotuvis įvyks
ketvirtadienį, Spalio 9, iš na-
mų 8 val. ryto bus atvydęs
į Sv. Kryžiaus parapiją, bažny-
čią, kurioje įvyks gedulingos
pamaldos už vėlinio sielą.
Po pamaldų bus nulydėtas į
Sv. Kazimiero kapines.Naširdžiai lyvėsime visus
gimines, draugus ir pažįstamus
dalyvauti laidotuose.Nulaidė žmona, Duktė, Sū-
nus, Motina, Seserys, Brolis,
Svogeriai ir Giminės.Laidotuvių Direktorius J. F.
Eudeikis, Tel. YARDS 1741.

Daug lietuvių gavo darbus

Daug lietuvių per "Drau-
go" darbų skelbimus surado
sau gerus darbus. Džiaug-
damies savo geros laimės,
daugumas iš jų kas dien
praneša mums tai per tele-
foną, laiškais ir asmeniškai
atsilankydami į mūsų rašti-
nę. Dėkojame jiems už jų
gražius komplimentus ir
"Draugui" linkėjimus ir ve-
lijame visiems geriausio
pasisekimo naujuose dar-
buose.

Jeigu daugumai pagelbė-
jo, "Draugas" pagelbės ir
Jums, kurie reikalaujate
darbo. Skaitykite "Draugą"
kas dieną ir temykite dar-
bų skelbimus. Paraginkite
savo draugus, kaimynus ir
pažįstamus, kuriems žinote
darbas yra reikalingas, kad
ir jie skaitytų "Draugą".

V. Ed. Pajaujis.

"Dr." Skelb. Vedėjas.

TURTAS VIRŠ .. \$6,000,000

APART APSAUGOS, TURIME
ATSARGOS FONDA VIRŠ. \$535,000

Nėra Saugesnės Vietos Dėl Taupymo Pinigų

MES MOKAME 3% ANT PADĖTŲ PINIGŲ

Valandos: Kasdien — 9 val. iki 4 val. p. p.
Trečiadieniais — 9 val. iki 12 val.
Šeštadieniais — 9 val. iki 8 val. vak.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
4192 Archer Avenue
VIRginia 1141

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

KELNER - PRUZIN

Geriausios Patarnavimas — Moteris patarnauja

Phone 9000

620 W. 15th Ave.

"Mūsų Atlikti Darbai Kalba už Save"

PAMINKLAI

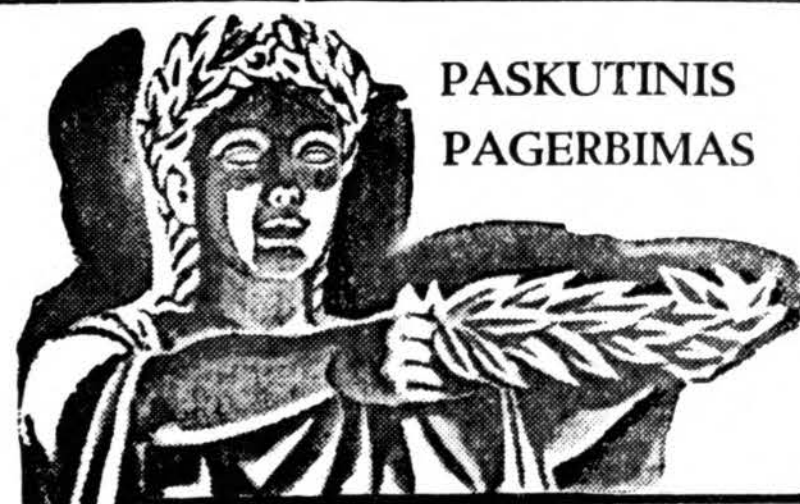
MENISKAS DARBAS

ZEMOS KAINOS

TEISINGAS PATARNAVIMAS

Venetian Monument Co.

527 N. Western Ave. Tel. See. 6103

PASKUTINIS
PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS Laidotuvių Direktorius

AMBULANCE Dieną ir Naktį

4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE

Tel. YARDS 1741-1742

4447 SOUTH FAIRFIELD AVENUE

Tel. LAFayette 0727

Radio Programos — 10:00 val. antradienio ir šeštadienio rytais,
iš Stoties WHIP (1520), su P. Saultimiera.

KOPLYČIOS DYKAI

VISOSE MIESTO DALYSE

AMBULANCE

DIENĄ IR NAKTĮ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOSP. J. RIDIKAS
3354 South Halsted StreetSkyrius: 710 W. 18th St.
Visi Telefonai: YARDS 1419I. J. ZOLP
1646 West 46th Street
Tel. YARDS 0781-0782ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lithuanica Avenue
Tel. YARDS 4908J. LIULEVICIUS
4348 S. California Ave.
Tel. LAFayette 3572S. P. MAZEIKA
3319 Lithuanica Avenue
Tel. YARDS 1138-1139ANTHONY B. PETKUS
1410 South 49th Court
Tel. CICERO 2109
6812 So. Western Avenue
Tel. GROvehill 0142LACHAWICZ IR SŪNAI
2314 West 23rd Place
Tel. CANal 2515
42-44 East 108th Street
Tel. PULlman 1270NEŽIŪRINT KUR BŪNA — NAMUOSE — SVEČIUOSE —
AR VAŽINĖJANT LAUKUOSE — VISI CHICAGOS IR
APYLINKĖS LIETUVIJA KASDIEN SU ATYDA KLAUSOSI:

MARGUTIS RADIO LAIKRAŠČIO PROGRAMŲ!

Vienintėlis ir Smagiausias
Vakarinis Lietuvių Programas
Amerikoje!— DEŠIMTI METAI! —
SEKMADIENIAIS 1 val. p. p.
KITOMIS Dienomis 9:30 v. vak.
PENKTAD. ir ŠESTAD. 7 v. v.

WHFC-1450 kil.

6755 So. Western Avenue
Phone: GROvehill 2242

Telefonas: LAFayette 2022

BENDRUOMENĖS FONDUI PADARYTA GRAŽI PRADŽIA

Chicagoj įsiubuojama kampanija sukelti bendruomenės fondą, taip daug gyvai reikalingą labdarinigiems tikslams. Kaip kas metai, taip ir šiemet užsi-mota plačiuoju mastu — iki gruodžio 15 d. sukelti 3,583,000 dolerių. Kampanijoje dalyvauja katalikų, protes-tantų ir žydų veikėjai.

Per įvykusią penktadienį inauguracinę kampanijos vakarienę pranešta, kad fon-dui padaryta graži pradžia — gauta jau 929,285 dol.

Vadinasi, daugiau kaip ket-virtoji numatyto sukelti fondo dalis.

Kampanijos inauguraci-joje kalbėjo J. E. Arkivys-kupas S. A. Stritch, ma-yoras Kelly ir kiti žymieji asmenys.

Susidaužė du gatvėkariai

Ties Armitage ave. du Milwaukee ave. gatvėkariai susidaužė priešakiais. Du asmenys lengvai sužeisti iš-trupėjusiais langų stiklais.

DRAFTO BOARDAMS GALI PRITRUKTI VYRŲ

Iškeliama aikštėn, kad Cook apskrity (ir Chica-goj) per ateinančius šešis mėnesius drafto boardai iš-sems iš savo turimų sąrašų visus įsiregistravusius vy-rus, jei ir toliau apskričiai bus nustatomos didelės vy-rų kvotos ir bus laikomasi šiandieninės klasos 1-A vy-rų atidėjimo tvarkos. Šiai klasei priklauso daug tin-kamų kareiviauti vyrų. Bet jų daugelis atidedama dėl 28 metų senumo, taip pat daugelis vedusiųjų ir paga-liau reikalingų pramonėms, kurios dalyvauja šalies sau-

gumą stiprinti.

Drafto boardai tikėjosi daug jaunų vyrų iš įsiregi-stravusiųjų praeitą liepos mėn. 1 d. Tačiau negauta tokio skaičiaus, kokio tikė-tasi.

Tad dabar kalbama, kad boardai pirmiausiai iš nau-po perkartys visų sąrašus. Ir jei nebus gautas reikalin-gas kvotoms skaičius, gali-mas daiktas, ateinančių metų pradžią šalies vyriausybė paskelbs dar vieną su-laukusį 21 metų amž. vyrų registraciją.

Sugauti statulos vagys

Policija suėmė Alexander Stazhurski, 22 m., ir Theo-dore Brozowski, 23 m. amž., kuriu anadien iš Graceland kapinių pavogė bronzinę moteriškės statulą nuo Chicagos pašto virši-ninko Kruetgeno žmonos kapo.

Kadangi statulos jies nega-lėjo džiukmenams parduoti, tad ją sudaužė ir jos dalis visgi pardavė už 31 dol. 50c.

REMKITE IR PLATINKITE KATALIKIŠKĄ SPAUDĄ.

Upelį prigėrė berniukas

Į St. Joseph upelį, arti Lisle, įkrito ir prigėrė Jo-seph Riedy, 7 m. amž. Jis tenai su kitais vaikais žai-dė.

Penki jaunuoliai nuteisti kalėči

Penki pusberniai: James Bondercuk, 19 m., Curtis Binzen, 16 m., Clarence Spi-sak, 18 m., James Alessio, 17 m., ir Nicholas Skiniotes, 17 m. amž., Jolieto teismo nuteisti kalėti po 20 metų kiekvienas. Jie išgėdino jauną moterį.

Nacionalinis saugumo suvažiavimas

Šią savaitę Chicagoj įvyksta 30-asis National Safety Congress and Exposition suvažiavimas. Dalyvaus apie 10,000 delegatų iš visos šalies. Sesijos vyks Stevens ir Congress viešbučiuose.

Trečiadienio vakarą Stevens viešbuty įvyks pokylis. Kalbės žymieji asmenys.

Suvažiavimo programa ap-ims saugumo klausimus pramonėje, trafikoje, namuose, žemės ūkiuose, mo-kyklose, aeronautikoje, lai-vinininkijoje ir ant geležin-kelių. Be to ši kartą su-važiavime bus apkalbamos problemos, kaip apsibrausti nuo sabotažų, kaip tvarkyti trafiką miestuose nakti-mis užgesinus šviesas, kaip atsargiai vartoti sprogsta-mąsias medžiagas, kaip apmokyti darbininkus spe-cialaus amato ir eilė ki-tų klausimų sąryšy su ša-lies saugumu ir nepaprastu stoviu.

× L. Šimutis, Jr., pakvies-tas vesti L. Vyčių Chicago apskrities chorą. Naujas cho-ro vedėjas yra gabus mu-zikas, paskutinius metus studijuoja muziką De Paul universitete ir eina vargo-nininko pareigas Sv. Pran-ciškaus parap. Indiana Har-bor, Ind. Pasisekimo! Beje, per keletą pastarųjų metų chorą vedė ir nesykį pasi-žymėjo koncertų suruošime muz. J. Sauris.

× Chicago Lietuvių Pre-kybos Butas ruošias išleisti Chicago lietuvių informacinę knygą (directory). Kiekvie-nam tikram lietuviui — biz-nieriui ir profesionalui — verta priklausyti šiai orga-nizacijai. Nario mokestis \$10 metams.

× "S. C. A. Flashes", šv. Kazimiero Akademijos stu-denčių leidžiamo anglų kal-ba laikraščio No. 1 šių me-tų šiomis dienomis išėjo iš spaudos.

Sawiskiui paskelbta mirties bausmė

Teisėjas J. A. Sbarbaro penktadienį paskelbė teismo ištarmę, kad žudikas Ber-nard (Knifey) Sawicki tu-rės mirtį elektros kėdėje 1932 m. sausio 11 d. Šią bausmę jam pripažino pri-siekusieji teisėjai — 7 mo-tery ir 5 vyrai.

Baigus teisėjui skaityti ištarmę, žudikas atsiliepė: "To hell with you!"

FRANK MAST (MASTAUSKAS) BUS VAKARO VEDEJAS DIENRAŠČIO "DRAUGO" BANKIETE!

Kun. Balkūnas ir J. Laučka iš Rytų dalyvaus! Tai tik pradžia didelių surpryzų!

"Draugo" Sidabrinio Ji-biliejus Bankiete dalyvaus daug garbingų svečių ir vi-suomenės vadų. Kaip jau ži-note, pats garbingiausias Bankieto svetys bus Jo Ek-scelencija Samuelis A. Stritch, Chicagos Arkivyskupas. Dar šale to yra kviečiama visa eilė kitų garbingųjų visuomenės vadų. Kaip gau-sime jųjų pritarimą tuoju pranešime "Draugo" skaity-tojams.

Šiuo laiku "Draugui" di-delė garbė pranešti, kad Si-dabrinio Jubiliejus Bankie-te, kaip vakaro vedėju da-lyvaus ponas Frank Mast (Mastauskas), buvęs Assis-tant States Att. Ill. Valsty-bėje ir teisių mokytojas Lo-yola Universitete. Frank Mast šiuo laiku, po daug skaudžių įvykių šeimoje, dabar ramiai ilsisi tolokai nuo Chicagos, bet telegra-ma pranešė, jog apsiims va-karo vedėjo pareigas.

Taipogi, gauta žinia, kad kun. J. Balkūnas Kuni-gų Vienybės Sekretorius, ir Juozas Laučka, "Amerikos" laikraščio redaktorius, žada atvykti laiku, kad dalyva-vus "Draugo" Jubiliejus

Bankiete. Tai tik pradžia visos eilės garbingųjų, ku-rie mano atsilankyti į šį is-torinį rengimą.

Ar būsite bankiete?

"Dienraščio "Draugo" bankietas įvyksta per Kris-taus Karaliaus šventę spa-lio mėn. 26 d., 1941 m., Da-rius Girėno Auditorijoje, 4416 So. Western Ave., Chi-cago. Bilietai parsiduoda už du dolerius su visais tak-sais.

Būtų labai gerai, kad su-sidarytų grupės ir užimtų atskirus stalus, prie kurių gali susėsti apie dvylika as-menų. Šiuo laiku "Draugo" Korespondentų Kliubas yra pasiryžęs dalyvauti "in cor-pore", užimant net keturius stalus. Taip pat gali daryti atskiros parapijos ar drau-gijos. Šeimyniškai ir drau-giškai atsilankykite į dien-raščio "Draugo" Sidabrinio Jubiliejus Bankietą.

Nesvarbu kaip atvyksite, ar atskirai ar grupėmis, bet pasiryžkite gausingai atvyk-ti į "Draugo" bankietą.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Oh, look! I can walk again!

Help the Community Fund give equal opportunity for "life, liberty and the pursuit of happiness"

Did you ever see a little girl sitting in a wheel chair while the other kids played hop scotch? Did you notice that eyes once twinkling with fun smiled bravely with sweet resignation? Eyes that had said goodbye to "hide-n-seek," to wading pools, to skipping ropes and tricycles . . . except as a spectator. Did it make you want to do something . . . about it?

Here is your chance! Many of the 185 welfare agencies for which the Community Fund collects provide hospital and clinical treatment for those who can't afford it. Doctors, nurses and the other workers in these groups devote their lives to restoring the health of your unfortunate neighbors. Your contribution can help

courageous hearts to face the future without this handicap. Because of you some little girl may cry, "Oh, look! I can walk again!" Because of you she need not spend her school days as a wallflower . . . but dance and hike and swim. Because of you the shadow of a wheel chair need not bar her from a happy marriage, a loving family, a host of friends.

Wear your feather proudly! It shows that you understand HOW MUCH a little kindness can do

HELPING THOSE WHO NEED YOU IS A FEATHER IN YOUR HAT

The good neighbor will be a bright star who over you. It may remind you of the good neighbor who contributed—to do his share. The Community Fund was established eleven years ago to help the confusion resulting when 185 agencies of your city depend on the Community Fund to help carry on their fight against poverty, sickness, physical handicaps and mis-er. Under the Community Fund you buy as much happiness as you desire. And you pay for it in weekly or monthly installments. Don't delay—don't put off what you really want to do. Send your contribution today and a red feather, your emblem of kindness, will be sent to you immediately.

THE COMMUNITY FUND OF CHICAGO, INC.
111 West Washington Street, Tel.: Andover 1756

An American Institution...

Chicago's 11th Annual

Community Fund

Photograph Courtesy H. K. Shipeta